

[Fuglsang.]

tige blev lønmæssigt ligestillet med hærens værnepligtige, måtte det forudses:

„... at deres længere tjenestetid . . . ikke ville blive anset som en byrde i samme omfang som hidtil, men måske i visse tilfælde snarere som en fordel.“

Jeg vil indrømme, at jeg studsede en lille smule, da jeg læste den sætning, og tænkte: hvem i alverden har fundet på den, for det kan næppe være ministeren. Nu hører jeg oppefra, at det er en af de betingelser, som er stillet fra venstre, og den kan jo undertiden være nok så vanskelig at finde en rimelig motivering for. Sagen er jo, at de civile værnepligtige ganske på samme måde som andre værnepligtige får tjenestetiden som en materiel og på mange måder også menneskelig byrde, og hvad, som der henvises til, den nuværende beskæftigelsesmæssige situation angår, og hvordan den påvirker deres forhold, må man da vistnok sige, at begge grupper mærker den på samme måde, nemlig at de går fra tjenestetiden ud i arbejdsløsheden.

For mig er lovforslaget og argumentationen for det endnu et temmelig grimt eksempel på, hvordan hæren bevidst opbygges og virker som et reaktionært fremmedlegeme inden for det demokrati, som det angiveligt skulle forsvare. Vi synes altså ikke om lovforslaget og vil heller ikke senere være særlig positive over for det.

Abel (CD):

Principielt har centrum-demokraterne ikke noget imod at pålægge de civile værnepligtige en særlig byrde i forhold til de unge, som påtager sig den pligt, samfundet pålægger dem, nemlig at aftjene værnepligt i landets forsvar. Den radikale ordfører var så venlig at tage grundloven til hjælp, men hvis man studerer grundloven, vil man netop se, at ingen kan unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt, og en af borgerpligterne er altså i henhold til § 81, at enhver våbenfør mand skal bidrage til landets forsvar.

Derfor finder vi det ganske rimeligt at ophæve den eksisterende ligelønsbestemmelse, som findes i civilværnepligtsloven. Centrum-demokraterne er med til at gå ind for løn til de værnepligtige, som aftjener værnepligten inden for forsvaret, og vi

mener ikke, det er rimeligt at gå med til at udvide de regler, der findes i dag med hensyn til ydelserne til de civilværnepligtige.

Vi er heller ikke tilhængere af, at man skal ændre på tjenestetiden. Det er sådan, at hvis man er inde som soldat, er der vagter, der er beredskab, der er mønstringer, der er lørdags-, søndags- og helligdagstjeneste, medens man, hvis man er civil værnepligtig eller militærnægter, som jo er det egentlige ord, har en 40 timers arbejdsuge på hverdage mellem 7 og 18, og det føler vi er nok til at tale for, at man skal bibeholde det nuværende antal måneder på de 12. Der er nævnt en besparelsesmulighed, hvis man nedsætter tidsrummet fra 12 til 11 måneder, på 4,1 mill. kr., men den gulerod vil centrum-demokraterne ikke tage imod.

Hr. Søgaard sagde, at vi måtte have en klarere adskillelse mellem de to former for værnepligtstjeneste. Vi mener som sagt, at denne klare adskillelse kan opnås ved at give mulighed for at give løn til soldater, men ikke ændre forholdene for de civile værnepligtige, og skulle det betyde, at man får flere nægttere, hvis samvittighed alligevel ikke på grund af den større byrde tilsiger dem at nægte militærtjeneste, så føler vi ikke, at det er nogen ulykke, at vi bliver sparet for de problemer, der er i den forbindelse. Hele dette system med erstatnings-tjeneste synes vi er helt tåbeligt; det bør forenkles.

Litten Hansen (VS):

Da tinget behandlede de radikales forslag til folketingsbeslutning vedrørende en egentlig aflønningsordning for alle værnepligtige, udtrykte VS vores modstand mod indførelse af en egentlig soldaterløn, og den holdning er selvfølgelig ikke ændret. Det er den ikke, fordi soldaterløn fortsat åbner mulighed for, at vi får en professionel hær ind ad bagdøren, og det er trods alt langt værre end at have en hær bestående af værnepligtige, som hverken er soldater af nød eller af lyst til dette specielle erhverv, og som kun er soldater i et så begrænset tidsrum, at det ikke i fuldt omfang er muligt at gøre alle værnepligtige til blindt adlydende, autoritetsstro robotter.

Det lovforslag, der her behandles, er angiveligt nødvendiggjort af indførelsen af soldaterløn, i og med at der hidtil har været